

Natur och Miljö

VERKSAMHETSPLAN

2016

Innehåll

Våra allmänna målsättningar	3
Miljöpolitisk påverkan.....	3
Kampanjen Framstegen.....	3
Projektmässig verksamhet	5
Allmän miljöpolitisk aktivitet.....	6
Miljöfostran.....	7
Samarbete med daghem om skolor.....	7
Naturskolverksamhet.....	7
Naturskolan Uttern.....	8
Kvarkens naturskola.....	10
Ålands Naturskola.....	11
Utveckling av naturskolverksamhet	12
Internationellt samarbete.....	12
Fortbildning.....	12
Grön Flagg	13
Följ med våren.....	14
Fritidsverksamhet för barn och unga.....	15
Lägerverksamhet	15
Kommunikation.....	16
www.naturochmiljo.fi.....	16
Sociala medier	17
Finlands Natur	18
Traditionella medier	19
Marknadsföring och medlemsvärvning	20
Lokalföreningstjänster	21
Organisationen	22
Förbundsmöte.....	22
Styrelsen.....	23
Centralkansli	24
Personal.....	24
Volontärarbete	25
Ekonomi	26
Medelanskaffning	25
Skärgårdsfonden	26
Budget	27

Våra allmänna målsättningar

Natur och Miljö är en svenskspråkig miljöorganisation och serviceorganisation för sina medlemmar. Förbundet fungerar som paraplyorganisation för lokalföreningar som verkar på olika håll i Svenskfinland. Genom miljöpolitisk påverkan och miljöfostran bildar Natur och Miljö opinion för miljöskydd och främjar en ekologiskt hållbar utveckling.

Miljöpolitisk påverkan

Kampanjen Framstegen

Framstegen är Natur och Miljös huvudkampanj inom det miljöpolitiska verksamhetsområdet under åren 2015–2017. Kampanjen går ut på att främja klimatvänliga vardagsval på individnivå. Vi riktar oss till miljöintresserade personer i alla åldrar, men satsar särskilt på att engagera ungdomar och unga vuxna i kampanjen.

Klimatförändringen är en av vår tids största miljöhot. Utsläppen av växthusgaser i atmosfären leder till höjd medeltemperatur på global nivå. Om klimatförändringen inte begränsas ökar risken för extrema väderfenomen drastiskt och hela ekosystem hotas. Finland och andra industrialiserade länder med högt materiellt välstånd har de största utsläppen av växthusgaser per capita. I Finland kommer de största utsläppen av växthusgaser från boende, resor och mat.

Kampanjens centrala budskap kan sammanfattas i två övergripande målsättningar:

- individer och grupper skall minska klimatpåverkan av den egna livsstilen
- samhället skall stöda omställningen genom att göra klimatvänliga alternativ attraktiva

Det finns ingen brist på information om hur man lever klimatvänligt, men enbart information leder inte automatiskt till livsstilsförändringar. Kampanjen Framstegen erbjuder en social gemenskap som ger individer och grupper inspiration och stöd till att börja leva mera klimatvänligt. Framstegen förmedlar erfarenheter av människor som har gjort klimatvänliga val. De klimatvänliga valen kan vara engångssatsningar, t.ex. inköp som görs för lång tid framöver. Det kan också handla om nya vanor som genom återkommande handlingar upprätthålls i vardagen.

Natur och Miljö är primus motor bakom kampanjen, men vi riktar oss inte enbart till organisationens medlemmar, utan bjuder in andra organisationer och individer att delta. Kampanjen skapar ett nätverk av aktörer som jobbar tillsammans för ett gemensamt mål. Kampanjorganisationen samarbetar med andra klimatkampanjer och projekt. Webben och sociala medier är centrala redskap för kampanjen.

Kampanjen byggs upp av olika delprojekt med egna budgetar och ansvarspersoner. Tidtabellerna för de olika delprojekten utformas i dialog med personerna som deltar i kampanjen.

Målsättningar	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Personer som har ett allmänt miljöintresse blir motiverade att engagera sig i arbetet för att stoppa klimatförändringen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi deltar i diskussioner om klimatpolitiken i media och i sociala medier • Vi publicerar korta tips om klimatvänliga val och vanor på sociala medier varje vecka
<ul style="list-style-type: none"> • Kampanjens målgrupp hittar uppmuntrande exempel/ rollmodeller som sänker tröskeln att gå med i kampanjen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi publicerar berättelser om människor som håller på att göra eller har gjort klimatvänliga val. Berättelserna sprids i form av bloggar, artiklar, poddar och videofilmer • Vi erbjuder framgångsberättelser till lokalmedia, samt livsstilsprogram på tv och i radio
<ul style="list-style-type: none"> • Grupper av människor som deltar i kampanjen får det stöd utifrån som de behöver för att börja göra klimatvänliga val 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi knyter kontakter till nya grupper och individer i samhället som är intresserade av att göra klimatvänliga val. Vi riktar oss särskilt till ungdomar och unga vuxna • Vi inspirerar, ger råd till och handleder grupper av människor • Vi ordnar kurser, seminarier och verkstäder • Vi uppdaterar och kompletterar informationsmaterialet på vår webbsajt gällande klimateffekter av bl.a. mat, trafik och boende
<ul style="list-style-type: none"> • Samhälleliga begränsningar för att välja klimatvänliga alternativ diskuteras i politiska forum 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har en virtuell "klagomur" på vår webbsajt, där människor kan rapportera om vilka samhälleliga hinder de möter då de försöker välja klimatvänliga alternativ • Vi inspirerar och stöder individer och grupper att påverka i sitt närsamhälle till förmån för klimatvänliga alternativ

Projektmässig verksamhet

Vid sidan av huvudkampanjen (se ovan) genomför Natur och Miljö projekt inom områden där vi har särskild kompetens och där våra insatser kan göra en skillnad. Projektverksamheten kräver extern finansiering.

Målsättningar	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> Jordbrukare i Svenskfinland blir intresserade av naturvärden på sina marker och av hur man kan värna om biodiversiteten 	<ul style="list-style-type: none"> Vi genomför biodiversitetsvandringar där inventeringshandboken Din änglamark används i praktiken
<ul style="list-style-type: none"> Akvatiska livsmiljöer som är av betydelse för fiskarnas naturliga förökning restaureras, skyddas och vårdas 	<ul style="list-style-type: none"> På basen av erfarenheterna från pilotprojektet Fisklycka (2015) fortsätter vi att koordinera livsmiljörestaureringsprojekt längs kusten
<ul style="list-style-type: none"> Inför kommunalvalet på hösten 2016/våren 2017 lyfts miljöfrågor fram som ett viktigt tema i valdebatterna i Svenskfinland 	<ul style="list-style-type: none"> Vi publicerar egna valteser och en analys av de olika partiernas ställningstaganden i relevanta miljöpolitiska frågor

Allmän miljöpolitisk aktivitet

Parallellt med huvudkampanjen och projekt bedriver Natur och Miljö ett mångsidigt miljöpolitiskt arbete genom att medverka i arbetsgrupper, ge skriftliga utlåtanden och andra offentliga ställningstaganden. Natur och Miljö är en central finlandssvensk remissinstans vid beredning av miljöpolitiska program och beslut på nationell och regional nivå. I egenskap av medlemsbaserad intresseorganisation för miljövard har Natur och Miljö möjligheter att medverka i en mängd olika arbetsgrupper som utarbetar och följer upp program och lagstiftning på nationell och regional nivå. Genom anmärkningar och besvär kan vi verka för att miljölagstiftningen tillämpas stringent och med hög ambitionsnivå.

Natur och Miljö verkar i nära samarbete med Finlands naturskyddsförbund och andra finländska miljöorganisationer. Natur och Miljö har goda kontakter till syskonorganisationerna inom Norden och följer aktivt med den europeiska miljöpolitiken.

Målsättningar	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> Natur och Miljös ställningstaganden är väl underbyggda och följer en enhetlig och långsiktig linje 	<ul style="list-style-type: none"> Natur och Miljös linje i centrala miljöpolitiska frågor beskrivs på webbsidorna Våra sakkunniga håller kontinuerligt kontakt med sina kolleger i de andra finländska miljöorganisationerna
<ul style="list-style-type: none"> Vi har inflytande i arbetsgrupper och kommittéer som bereder miljöpolitiska program och beslut 	<ul style="list-style-type: none"> Våra representanter i arbetsgrupper får handledning i effektiv intressebevakning Personer som representerar Natur och Miljö i arbetsgrupper rapporterar systematiskt till personal och styrelse
<ul style="list-style-type: none"> Vi är en aktiv part i samarbetet mellan miljöorganisationer på nordisk och europeisk nivå 	<ul style="list-style-type: none"> Anställda och volontärer medverkar i EEB:s tematiska arbetsgrupper En anställda/ volontär sköter uppdraget som finländsk styrelsemedlem i nätverket Coalition Clean Baltic Natur och Miljö ordnar en årlig träff för ledarna för de nordiska naturskyddsförbunden tillsammans med Finlands naturskyddsförbund

Miljöfostran

Verksamhetsområdet miljöfostran omfattar flera olika verksamhetsformer som i första hand riktar sig till barn och unga, men även till vuxna pedagoger. Natur och Miljö är ett kompetenscentrum och en aktiv intressebevakare av miljöfostran på svenska i Finland.

Samarbete med daghem om skolor

Naturskolverksamhet

En naturskola är en självständig pedagogisk enhet med särskilt kunnande inom miljöfostran. Naturskolan stöder och kompletterar miljöfostran främst inom dagvården och den grundläggande utbildningen. Det som utmärker en naturskola är att undervisningen sker utomhus. En naturskola kan ha en fast verksamhetspunkt eller ordna naturskoldagar i skolornas eller daghemmens närmiljö.

Till naturskolans värdegrund hör att utveckla barnens känsla för naturen, främja respekt för naturen, väcka intresse för olika naturmiljöer och sprida kunskap om naturen. Med naturen som utgångspunkt tar naturskolan även upp frågor kring människans förhållande till naturen och kopplingen mellan vardagliga handlingar och miljöproblem. Naturskolan arbetar konkret med hållbar utveckling och ger eleverna kunskap och färdigheter för en hållbar livsstil.

Natur och Miljös naturskolverksamhet sker på svenska och är starkt förankrad i de nationella läroplansgrunderna. Naturskolornas verksamhet riktar sig i första hand direkt till eleverna, därutöver fortbildas lärare och daghemspersonal i naturskolpedagogik.

Naturskolan Uttern

Naturskolan Uttern är Finlands äldsta naturskola. Den grundades år 1986 och firar alltså år 2016 sitt 30-års jubileum. Naturskolan Uttern erbjuder naturskoldagar till daghem, förskolor och grundskolor i västra Nyland och huvudstadsregionen. Förutom enskilda naturskoldagar erbjuder vi naturskolklassverksamhet som innefattar fyra naturskoldagar under läsåret. Naturskolan arrangerar även lägerskolor för skolklasser från hela Finland. Naturskolan fungerar med Åvikhemmet i Sjundeå som bas, men verksamheten är mobil. Undervisningen sker i daghemmens och skolornas närmiljö, samt naturskolans västnyländska uteklassrum som är fina miljöer med mångsidig natur.

Målsättningar

- Dagvården och den grundläggande utbildningen (åk 0–6) i regionen anlitar gärna Naturskolan Uttern i frågor som gäller miljöfostran, uteundervisning, samt natur- och miljökunskap

- Antalet naturskoldagar ökar jämfört med år 2015

- Lägerskolorkonceptet blir välkänt i Svenskfinland

Verksamhet

- Vi håller aktivt kontakt med de västnyländska kommunerna och marknadsför Naturskolan Utterns verksamhet i regionen
- Vi uppdaterar vårt programutbud i enlighet med de nya nationella läroplanerna för den grundläggande undervisningen

- Vi marknadsför Naturskolan Utterns produkter genom bl.a. utskick av broschyrer, telefonförsäljning och genom personlig kontakt med personal och tjänstemän i kommunerna
- Vi utvecklar Naturskolan Utterns programutbud kontinuerligt, så att det alltid finns något nytt och attraktivt även för stamkunderna

- Vi marknadsför lägerskolorkonceptet genom annonser, broschyrer och genom personlig kontakt med skollädares och föräldraföreningar
- Vi uppdaterar lägerskolornas program i enlighet med de nya nationella läroplanerna för den grundläggande undervisningen

<ul style="list-style-type: none"> • Lärare och daghemspersonal i regionen får inspiration och nya färdigheter i uteundervisning 	<ul style="list-style-type: none"> • Under naturskoldagarna och lägerskolorna får lärare erfarenheter av praktisk uteundervisning.
<ul style="list-style-type: none"> • Naturskolan Utterns finansieringsbas breddas 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi erbjuder företag i västra Nyland möjligheten att sponsora naturskolan • Vi för en dialog med kommunerna i regionen om fördjupat samarbete och nya finansieringsmodeller
<ul style="list-style-type: none"> • Naturskolan Utterns 30-års jubileum ger stor synlighet för naturskolverksamheten i Finland och lyfter fram Naturskolan Utterns viktiga roll i regionen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi arrangerar ett jubileumsseminarium och en fest. Jubileet ordnas tillsammans med andra naturskolor, t.ex. via föreningen LYKKY, för att synliggöra att hela naturskolverksamheten i Finland fyller 30 år • Vi lyfter fram Naturskolan Utterns jubileum i marknadsföring och kommunikation

Kvarkens naturskola

Kvarkens naturskola betjänar svenskspråkiga daghem och grundskolor i södra och mellersta Österbotten. Naturskolan erbjuder i huvudsak fadderklassverksamhet innefattande fyra besök under läsåret, men också enskilda naturskoldagar.

Kvarkens naturskola fungerar enligt ett mobilt koncept. Kontors- och lagerutrymmen finns i Vasa. Som undervisningsmiljöer används olika naturområden i skolornas och daghemmens närmiljö. Naturskolans mest betydelsefulla undervisningsmiljöer finns i Kvarkens skärgård som är Finlands enda naturarv på UNESCOs världsarvslista.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunernas andel av naturskolans finansiering ökar på lång sikt 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi för en dialog med kommunerna i regionen om fördjupat samarbete och olika finansieringsmodeller
<ul style="list-style-type: none"> • Minst hälften av naturskoldagarna ordnas för fadderklasser 	<ul style="list-style-type: none"> • Under läsåren 2015–2016 och 2016–2017 erbjuder vi fadderklassverksamhet, där en grupp/ klass medverkar i fyra naturskoldagar under ett läsår • Vi ordnar enskilda naturskoldagar för grupper från daghem och skolor
<ul style="list-style-type: none"> • Lärare och daghemspersonal i regionen får inspiration och nya färdigheter i uteundervisning 	<ul style="list-style-type: none"> • Lärarna deltar i naturskoldagarna med sina grupper och får därigenom fortbildning och erfarenheter av praktisk miljö- och utomhuspedagogik • Vi erbjuder lärare och daghemspersonal möjlighet att låna inspirerande undervisningsmaterial
<ul style="list-style-type: none"> • Kvarkens naturskola får en synlig roll då världs naturarvet firar 10 års jubileum 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi lanserar ett nytt program med geologi-tema • Vi uppmärksammar världs naturarvets 10-års jubileum i vår verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Naturskolans verksamhet motsvarar skolornas och daghemmens behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi uppdaterar vårt programutbud i enlighet med de nya läroplanerna för den grundläggande undervisningen

Ålands Naturskola

Ålands naturskola invigdes år 2013 och har etablerat sin roll som en viktig aktör inom miljöfostran på Åland. Naturskolan erbjuder skolor stöd i att förverkliga läroplanen för grundskolan inom landskapet Åland.

Ålands naturskola fungerar enligt ett mobilt koncept. Som undervisningsmiljöer används främst naturområden i skolornas närhet. Kontor- och lagerutrymme finns i Sjökvarteret i Mariehamn. Naturskolan har en egen eldriven bil för transport av personal och utrustning. Under alla årstider erbjuder naturskolan undervisning i och om den åländska naturen och Östersjön för daghem och skolor. Vårt Östersjöprogram tar också med eleverna ut i vattnet för en titt under ytan.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Alla skolor inom den grundläggande utbildningen (åk 1–6) utnyttjar naturskolans tjänster 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi ordnar enskilda naturskoldagar för grupper från skolor • Under läsåren 2015–2016 och 2016–2017 erbjuder vi naturskolklassverksamhet, där en grupp medverkar i fyra naturskoldagar under ett läsår
<ul style="list-style-type: none"> • Etablera kundkontakten till daghem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi erbjuder ett program per årstid för grupper från daghem och förskolor
<ul style="list-style-type: none"> • Vi utvidgar programutbudet till åk 7–9 inom den grundläggande utbildningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi lanserar Östersjöprogrammet för åk 7–9
<ul style="list-style-type: none"> • Naturskolan etableras som en välkänd resurs inom miljöfostran på Åland 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi utvecklar Ålands naturskolas verksamhet i nära dialog med intressenter på Åland
<ul style="list-style-type: none"> • Lärare i regionen får inspiration och nya färdigheter i miljöfostran 	<ul style="list-style-type: none"> • Naturskolan utvecklar och testar nya sätt att använda IKT i uteundervisning

Utveckling av naturskolverksamheten

I Finland finns det förutom Natur och Miljös tre naturskolor flera andra naturskolor som erbjuder verksamhet på svenska. Dock finns det fortfarande flera områden där det inte finns en lokal naturskola med svenskspråkig undervisning, t.ex. i Åboland och i östra Nyland. Men även i huvudstadsregionen är tillgången till svenskspråkig naturskolverksamhet begränsad.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Samarbetet för naturskolorna som har svenskspråkig verksamhet stärks 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi verkar aktivt inom natur- och miljöskolföreningen LYKKY, samt deltar i andra miljöfostransnätverk för att koordinera samarbetet mellan naturskollärare i Finland och lyfta fram den svenskspråkiga verksamheten
<ul style="list-style-type: none"> • Utbudet av svenskspråkig naturskolverksamhet i Finland ökar 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi arbetar för att en naturskola med åtminstone svenskspråkig verksamhet grundas i Sibbo • Vi för dialog med huvudstadsregionens städer om utökat samarbete kring naturskolverksamhet på svenska
<ul style="list-style-type: none"> • Natur och Miljös andel av projektet Freshabit som finansieras av EU:s Life+IP program kör igång under året 	<ul style="list-style-type: none"> • Bindande avtal om det fleråriga projektets genomförande sluts med Forststyrelsen och andra samarbetspartners • Projektet genomförs av personalen vid Naturskolan Uttern och Kvarkens naturskola

Internationellt samarbete

Natur och Miljö är med sina tre naturskolor en stor aktör inom naturskolektorn i Finland. Vi har kapacitet att engagera oss i internationellt samarbete i syfte att utveckla naturskolverksamheten. Natur och Miljö vill särskilt stärka sin roll som en länk mellan naturskolor i Skandinavien och i Finland.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Samarbetet mellan de nordiska naturskolorna ökar 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi samarbetar med kolleger inom Naturskoleföreningen

Fortbildning

Naturskolornas spetskompetens är uteundervisning. Vi erbjuder pedagoger och andra som arbetar med barn och unga inspiration och verktyg för att utveckla undervisningen i enlighet med den förnyade läroplanen som införs i grundskolorna under hösten 2016.

Målsättning

- Lärarnas och daghemspersonalens kunskande i uteundervisning förbättras
- Våra naturskolor erbjuder fortbildning i uteundervisning till pedagoger och andra som arbetar med barn och unga.

Verksamhet

- Vi står till förfogande som konsult i frågor angående miljöfostran, t.ex. produktion av nya läromedel

Grön Flagg

Grön Flagg (på finska Vihreä lippu) är ett miljöprogram för daghem, skolor och andra läroinrättningar. Programmet erbjuder ramar för att minska miljöbelastningen och göra fostran för hållbar utveckling till en del av vardagen. Grön Flagg hör till det internationella programmet Eco-Schools. Vi sköter den svenskspråkiga verksamheten i Finland i enlighet med ett avtal med Sällskapet för miljöfostran (SYKSE).

Målsättning

- Ökat antal svenskspråkiga skolor och daghem som deltar i Grön Flagg

- Ökat samarbete med Grön Flagg i andra nordiska länder

- Alla deltagare uppfyller kraven för att få hissa flaggan

- Svenskspråkiga deltagare får lika god service som finska

- Miljörådets ungdomsmedlemmar får extra handledning för sitt arbete

Verksamhet

- Vi marknadsför aktivt Grön Flagg till svenskspråkiga skolor och daghem

- Vår personal etablerar kontakter till kolleger inom andra organisationer som sköter Grön Flagg

- Vi ger handledning och rådgivning till deltagarna

- Vi ger ut material som kompletterar Grön flagg mappen på svenska
- Vi ger råd och handledning på distans samt besöker varje daghem eller skola som deltar minst en gång under läsåret
- Vi ordnar utbildningstillfällen för personalen i enheter som deltar
- Vi utvärderar verksamhetsplaner och rapporter
- Vi medverkar i Hanska-gruppen som koordinerar utvecklingen av Grön Flagg i Finland

- Vi ordnar särskilda träffar för barn och unga som medverkar i skolornas miljöråd

Följ med våren

Ett positivt förhållande till naturen skapar en vilja att värna om naturens mångfald. Kunskap om naturen är även en viktig förutsättning för att man ska kunna bedöma effekterna av miljöskadlig verksamhet. Speciellt bland unga håller artkännedom och andra fältbiologiska färdigheter att försvagas och allt färre unga rör sig i naturen.

Följ med våren är en verksamhetsform med anor från mitten av 1900-talet. Konceptet har utvecklats av Luonto-Liitto (Kevätseuranta) och sedan 1980-talet har Natur och Miljö samarbetat för att väcka intresse för fenologi också på svenska. Barn och unga som deltar i Följ med våren bekantar sig med de vanligaste arterna som indikerar vårens utveckling. De lär sig också iaktta naturen omkring sig på ett lekfullt sätt.

Målsättning

- Barn och unga får bättre fältbiologiska kunskaper och färdigheter och angenäma naturupplevelser

Verksamhet

- Vi uppdaterar det svenskspråkiga marknadsföringsmaterialet för Följ med våren
- Vi gör en svenskspråkig version av det förenklade fenologikonceptet Kevätuuuli för yngre barn

Fritidsverksamhet för barn och unga

Lägerverksamhet

Natur och Miljö ordnar naturläger för att väcka barnens intresse för naturen och miljön, samt ge dem en positiv erfarenhet av friluftsliv i naturen. Hela lägerverksamheten genomsyras av ett hållbarhetstänkande. Lägren erbjuder meningsfull sysselsättning under skolornas lov. Ungdomar och unga vuxna som anställs som lägerledare får skolning och erfarenheter av att arbeta med barn.

Under åren 2014–2017 genomför Natur och Miljö i samarbete med forskningsgruppen FLIS vid Helsingfors universitet och Luonto-Liitto ett projekt i syfte att utveckla språkdidaktik för lägerverksamhet. Inom ramen för projektet ordnas sammanlagt 17 läger med olika slags tvåspråkigt upplägg.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Utbudet av svenskspråkiga läger med natur- och miljöinlag i programmet ökar 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi ordnar läger för barn på olika håll i landet (Nyland, Åboland och Österbotten) under sommarlovet • Vi söker nya samarbetspartners och erbjuder dagsprogram för läger som ordnas av andra organisationer, t.ex. FDUV
<ul style="list-style-type: none"> • Alla tvåspråkiga läger som ordnas under året är fullbokade 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi utvecklar konceptet utgående från fjol-årets erfarenheter och feedback • Vi ordnar läger med de teman/ programkoncept som varit populära de senaste två åren
<ul style="list-style-type: none"> • Arrangera attraktiva naturläger • Lägerledare fortsätter sitt engagemang i Natur och Miljö 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi ordnar åtminstone ett läger med ett nytt tema eller koncept, t.ex. dagsläger • Lägerledarna får bra skolning • Vi håller kontakta med lägerledarna efter sommarlägren och erbjuder dem nya uppdrag

Kommunikation

Kommunikation och marknadsföring är centrala för Natur och Miljös hela verksamhet. Vi eftersträvar mera direkt kommunikation och interaktion mellan individer och grupper. Vi går aktivt ut bland folk, finner intresserade, växelverkar med dem, guidar dem, delar med oss av vår kunskap och sprider erfarenheter via olika kanaler. Vi kommunicerar genom direktkontakt, via webbsajten, Finlands Natur och sociala medier. Parallellt med det förstärker vi vår image i traditionella medier och gör en insats för att förutom fakta och åsikter också kunna förse media med exempel på gräsrotsnivå och personer att intervjua.

Vi uppdaterar våra verktyg för intern kommunikation och delning av material och lär oss använda dem.

www.naturochmiljo.fi

Webbsajten är ett centralt verktyg för Natur och Miljös kommunikation. Webbsajten har många funktioner. Dels innehåller den allmän information om förbundet och aktuella miljöfrågor. Dels är webbsajten en kanal för spridning av information om Natur och Miljös policy i olika frågor. Alla publikationer, pressmeddelanden, utlåtanden och ett urval artiklar ur Finlands Natur finns i elektronisk form på webbsajten. Den är också ett arbetsredskap för kommunikation med kunder för t.ex. naturskolorna.

Målsättning

- Medlemmar och andra kunder får smidig service via webbsajten
- Webbsajten innehåller uppdaterad information om förbundets hela verksamhet

Verksamhet

- Webbsajtens design och struktur förnyas
- Webbsajten kopplas i högre grad till vår aktivitet i sociala medier
- Hela personalen bidrar till att uppdatera materialet på webbsajten

Sociala medier

Sociala medier har blivit en viktig del av Natur och Miljös verktygsback. Via sociala medier kan vi snabbt få ut ett budskap till relevanta målgrupper. De ger möjlighet till mångsidig interaktion med olika aktörer i samhället; sakkunniga, medier, politiska beslutsfattare och enskilda medborgare. Via sociala medier kan vi engagera medborgare i kampanjer och enskilda aktioner. Sociala medier används också för att marknadsföra evenemang, ställningstaganden, publikationer och nytt material på webbsidor. Natur och Miljö har hittills fokuserat mest på Facebook och Youtube. Nu aktiverar vi oss också på Twitter och Instagram.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • 5000 personer gillar vår FB-sida vid slutet av året 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalen och aktivister producerar ett aktivt nyhetsflöde som relaterar dels till Natur och Miljös egen verksamhet och dels till det som sker inom miljöpolitiken. De sakkunniga interagerar inom sina specialområden på Facebook
<ul style="list-style-type: none"> • Natur och Miljö intar en plats på Twitter • Natur och Miljös Youtubekanal får mera innehåll och besökare 	<ul style="list-style-type: none"> • De sakkunniga agerar inom sina specialområden på Twitter • Nya videor publiceras på Youtube-kanalen • Personalen skolas i videoproduktion och videomarknadsföring
<ul style="list-style-type: none"> • Personalen ser kommunikation via sociala medier som en självklar del av sitt arbete 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalen skolas i att finna pärlorna i sitt arbete och att föra fram det på ett lättfattligt sätt samt i att versionera kunskapen för olika ändamål och i olika medier

Finlands Natur

Tidningen Finlands Natur har utkommit sedan år 1941. Natur och Miljö tog ansvar för utgivningen i början av 1970-talet. Det är den enda svenskspråkiga tidskriften i Finland som fokuserar helt på natur och miljöfrågor. Från och med år 2013 utkommer tidskriften med fyra nummer per år, ett för varje årstid. De flesta prenumeranterna är medlemmar i Natur och Miljö rf men tidningen har en bred läsarskara även utanför organisationen. Digitaliseringen av medievärlden förändrar verksamhetsförutsättningarna för alla tidskrifter, men Finlands Naturs strategi bygger på en stark tro på att en tryckprodukt är ett attraktivt format för naturreportage. En del av materialet, främst det som gäller aktuella miljöfrågor finns även gratis tillgängliga på webbplatsen. Tidningens verksamhetsintäkter kommer av försäljning av prenumerationer och annonsutrymme.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Finlands Natur väcker känslor hos läsaren och skapar debatt i samhället. Finlands Natur har ett innehåll som läsarna lätt kan relatera till. Det gäller både känslor för naturen och ställningstaganden för miljön 	<ul style="list-style-type: none"> • Tidningen utkommer med fyra nummer per år enligt årstidskonceptet som togs i bruk år 2013 • Redaktionen uppmuntrar läsare att kommentera artiklar på Finlands Naturs webbplats och faciliterar diskussionen på webben
<ul style="list-style-type: none"> • Finlands Naturs artikelarkiv på webben blir känt inom utbildningssektorn 	<ul style="list-style-type: none"> • Finlands Naturs material på webben marknadsförs till skolor och högskolor • Ett urval av artiklarna publiceras på webben efter att den tryckta tidningen har utkommit
<ul style="list-style-type: none"> • Finlands Natur syns i de sociala medierna och stärker sitt förhållande till läsarkåren 	<ul style="list-style-type: none"> • Citat ur tidningen och andra "lockbeten" läggs ut på Facebook och Twitter
<ul style="list-style-type: none"> • Minst 90 % av medlemmarna prenumererar på tidskriften 	<ul style="list-style-type: none"> • Medlemspriset marknadsförs aktivt i kommunikationen till medlemmarna
<ul style="list-style-type: none"> • Tidskriftens kommersiella upplaga ökar 	<ul style="list-style-type: none"> • Finlands Natur marknadsförs genom telefonmarknadsföring, face-to-face marknadsföring på publikevenemang samt med annonser • Samarbete med Sveriges natur gällande marknadsföring av prenumerationer

<ul style="list-style-type: none"> • Intäkter från annonsförsäljningen täcker minst 20 % av tidningens kostnader 	<ul style="list-style-type: none"> • Annonsutrymme säljs av förbundets anställda
<ul style="list-style-type: none"> • Tidningens 75-års jubileum uppmärksammas 	<ul style="list-style-type: none"> • En artikelserie ingår i årgång 2016 där olika fenomen och skeenden inom naturskydd och miljövård som uppmärksammades i tidningen under 1940–1980 lyfts fram och jämförs med situationen 2016. Bildmaterial från de tidiga årtiondena publiceras i mån av möjlighet tillsammans med jämförande bilder av samma motivtagna 2016

Traditionella medier

Genom massmedia når vårt budskap ut till en bred publik, vilket gör att vår verksamhet blir bättre känd. Det ger också tyngd åt ställningstaganden. I den offentliga miljödebatten har Natur och Miljö en etablerad ställning som en oberoende sakkunniginstans.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Vi har en aktiv och trovärdig massmedial image 	<ul style="list-style-type: none"> • Personal, styrelsemedlemmar och aktiva medlemmar deltar i samhällsdebatten via bl.a. insändare
<ul style="list-style-type: none"> • Massmedia rapporterar om Natur och Miljös ställningstaganden, verksamhet och enskilda evenemang 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi sammanställer pressmeddelanden om alla väsentliga ställningstaganden och evenemang • Vi upprätthåller personlig kontakt till journalister som bevakar miljönyheter • Vi förser media både med fakta och potentiella berättelser och intervjuobjekt
<ul style="list-style-type: none"> • Natur och Miljö får flera mediala personer 	<ul style="list-style-type: none"> • Anställda och volontärer får utbildning och coaching i hur man uppträder i media

Marknadsföring och medlemsvärvning

Vi går ut bland människor, växelverkar med dem, delar med oss av vår kunskap och därigenom stärker vi vårt varumärke och värvar nya medlemmar. Vi stärker vår image som en aktiv och dynamisk organisation som är med i tiden och som välkomnar alla att jobba för miljön.

Målsättning

- Vi stärker vårt varumärke som en öppen, attraktiv miljöorganisation som är med just här, just nu, just för dig

Verksamhet

- Vi knyter all verksamhet till det gemensamma varumärket
- Vi tar kontakt med miljöintresserade individer och grupper och bjuder in dem att komma med i vårt nätverk

- Medlemstalet ökar

- Aktiv medlemsvärvning face-to-face under publikevenemang där svenskspråkiga miljö- och naturintresserade personer rör sig
- Bättre verktyg för medlemsvärvning: stordia för föredrag, broschyrer, kläder, coaching

Lokalföreningstjänster

En av Natur och Miljös roller är att fungera som serviceorganisation för lokalföreningarna. Lokalföreningarna bildar ett nätverk som täcker hela Svenskfinland och utgör en viktig kontaktyta till medlemskåren och beslutsfattare på lokal nivå. Förbundet kan erbjuda hjälp i organisationsutveckling, sakkunskap i olika miljö- och naturvårdsfrågor, lokala och regionala påverkningsprocesser etc. Förbundet håller kontakt med Finlands naturskyddsförbund i administrativa frågor som gäller lokalföreningar som hör till båda förbunden.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> Lokalföreningarna skall själva smidigt kunna uppdatera och utnyttja information om sin egen medlemskår i medlemsregistret 	<ul style="list-style-type: none"> Vi förnyar medlemsregistret Vi ger utbildning och handledning i hur registerprogrammet skall användas
<ul style="list-style-type: none"> Alla lokalföreningarna har snygga och funktionella webbsidor 	<ul style="list-style-type: none"> Vi erbjuder lokalföreningarna ett färdigt format för webbsidor och handledning i hur uppdateringsverktyget fungerar
<ul style="list-style-type: none"> Vi erbjuder våra medlemsföreningar tjänster som de uppskattar 	<ul style="list-style-type: none"> Vi fakturerar de lokalföreningsanslutna medlemmarnas medlemsavgifter Vi erbjuder lokalföreningarna sakkunnighjälp gällande bl.a. miljöjuridik. Vi ordnar kurser för lokalföreningsaktiva
<ul style="list-style-type: none"> Vi går in för att stärka vår regionala närvaro, särskilt i Österbotten 	

Organisationen

Natur och Miljös organisationsstruktur bygger på föreningens stadgar och den finns mera noggrant beskriven i organisationsplanen som godkänts av förbundsstyrelsen.

Förbundsmöte

Natur och Miljös medlemmar samlas till förbundsmöte på våren (före utgången av juni). Förbundsmötet är ett viktigt forum för dialog mellan personal, förtroendevalda och aktiva medlemmar i olika delar av Svenskfinland. För att locka deltagare och väcka intresse bland medierna ordnas seminarier och utfärder i samband med årsmötesveckolaget. Förbundsmötet år 2016 hålls i Österbotten.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Starkare samhörighetskänsla och kontakt mellan styrelsen, personalen och medlemskåren 	<ul style="list-style-type: none"> • I samband med mötesförhandlingarna ordnas diskussioner, utfärder och andra sociala aktiviteter
<ul style="list-style-type: none"> • Alla lokalföreningar skickar sin representant till förbundsmötet 	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftliga kallelser och personlig kontakt
<ul style="list-style-type: none"> • Medlemskåren kan påverka beredningen av ärenden före mötet 	<ul style="list-style-type: none"> • Utkast till verksamhetsplan och andra styrdokument finns tillgängliga på webbplatsen under beredningens gång
<ul style="list-style-type: none"> • De nya styrelsemedlemmar som väljs är motiverade, har en mångsidig sakkunskap och en stark förankring bland medlemskåren 	<ul style="list-style-type: none"> • Valberedningen som utses på förbunds-kongressen bereder valet av nya styrelsemedlemmar i stället för dem som är i tur att avgå

Styrelsen

Styrelsen handhar förbundets verksamhet. Den består av förbundsordförande och sex medlemmar, jämte sex personliga suppleanter. Mandatperioden på tre år går ut vid förbundsmötet, vilket betyder att en del styrelsemedlemmar kan bytas ut under året. Styrelsen sammanträder 6–8 gånger och kan även behandla ärenden per capsulam. Styrelsen tillsätter ett arbetsutskott som kan bereda ärenden gällande bl.a. personal och ekonomi mellan styrelsemötena. Styrelsen strävar efter att effektivisera och komprimera mötestiden så att deltagande på distans kan bli standard.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsens arbete känns givande och motiverande 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi ordnar ett introduktionstillfälle för nya styrelsemedlemmar efter förbundsmötet
<ul style="list-style-type: none"> • Bra beredning av ärenden möjliggör effektivt styrelsearbete 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalen bereder ärenden under ledning av verksamhetsledaren • Arbetsutskottet samlas regelbundet mellan styrelsemöten
<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsen har insyn i verksamheten och god kontakt till personalen 	<ul style="list-style-type: none"> • Förutom förbundsmötet på våren ordnar vi minst ett tillfälle på hösten då personalen och styrelsen kan träffas
<ul style="list-style-type: none"> • Personalen har insyn i styrelsearbetet 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsens beslut presenteras för hela personalen på personalmöten
<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsen utvecklar kontinuerligt sina egna arbetsrutiner 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsen håller kontakt till motsvarande organ i finlandssvenska förbund, Finlands naturskyddsförbund och nordiska syskonorganisationer
<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsen har fungerande arbetsverktyg för hantering av möteshandlingar och intern diskussion 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsen har en egen intern webbplats med bl.a. arkiv för styrelsemöteshandlingar

Centralkansli

Förbundets centralkansli finns i hyreslokaler på adressen Annegatan 26 i Helsingfors. På kansliet finns arbetspunkter för fast anställda, samt för projektanställda och frivilliga. Mötesrummet används även för styrelsemöten. I lokalen finns också ett litet lagerutrymme. Förbundets historiska handlingar är arkiverade på Svenska centralarkivet.

Personalen har bärbara datorer och mobiltelefoner som möjliggör arbete på distans. Telefonsystemet möjliggör vidarekoppling av samtal. På centralkansliet finns servrar för det interna nätverket, internettrafik och för medlemsregistret.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • De fysiska arbetsförhållandena är ändamålsenliga, trivsamma och stöder arbetshälsan 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig dialog med hyresvärden om hur inomhusluften på kontoret kan förbättras genom t.ex. effektivare ventilation • Arbetspunkterna omfördelas flexibelt enligt personalens behov och önskemål
<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsredskapen är moderna och ändamålsenliga 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsverktygen (datorer, skärmar, mobiltelefoner) underhålls och förnyas enligt behov • Videokonferensutrustningen förbättras • Redskapen för fildelning förbättras
<ul style="list-style-type: none"> • Ett nytt medlemsregister tas i bruk före slutet av år 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Ett nytt registerprogram upphandlas i dialog med lokalföreningarna

Personal

Förbundets verksamhet genomförs huvudsakligen av anställd personal. Verksamhetsledaren leder kansliets arbete. Styrelsen har fastställt en arbetsgivarpolicy som ger riktlinjer för skötsel av personalfrågor och en instruktion för beslutsfattande som beskriver vilka mandat olika delar av organisationen har. De anställdas arbetsuppgifter är tydligt definierade i tjänstebeskrivningar och arbetskontrakt. Förbundet satsar aktivt på personalvård i form av förmåner, fortbildning och gemensamma aktiviteter. Personalens välmående prioriteras.

Personalstyrkan är beroende av förbundets ekonomiska resurser, men avsikten är att hålla kvar de fasta tjänster som finns år 2015, av vilka nästan hälften utförs inom miljöfostranssektorn. Bokföring och löneräkning sköts delvis av utomstående företag. För kampanjer och projekt (inkl. läger) görs tidsbundna anställningar enligt behov. Förbundet har en civiltjänst-

görare som brukar arbeta huvudsakligen på kontoret i Helsingfors. Genom kontakter till utbildningsinstitutioner kan vi utnyttja praktikanter som projektarbetskraft och samarbeta kring övnings- och slutarbeten.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Personalen trivs och mår bra 	<ul style="list-style-type: none"> • Hela personalen samlas minst fyra gånger per år till planeringsdagar/ social samvaro • Utvecklingssamtal hålls två gånger per år. • Personalen väljer inom sig ett personalombud som för personalens talan i dialogen mellan arbetsgivare och arbetstälare • Arbetshälsovård ordnas för personalen • Nyanställda får en grundlig introduktion till rutiner och organisationskulturen
<ul style="list-style-type: none"> • Operativa beslut och beredningen av ärenden till styrelsen är väl förankrade i personalen • Arbetsprocesser utvecklas kontinuerligt 	<ul style="list-style-type: none"> • Ledningsgruppen samlas varje vecka • Processbeskrivningar utarbetas och uppdateras
<ul style="list-style-type: none"> • Vi upplevs som en attraktiv arbetsplats för unga som inleder sin karriär i arbetslivet 	<ul style="list-style-type: none"> • Systematiskt program för att erbjuda praktikplatser för studerande vid högskolor

Volontärarbete

Under de senaste åren har Natur och Miljö inte lyckats engagera volontärer i samma utstäckning som många andra organisationer. Under treårsperioden 2015-2017 skall en ny volontärkultur växa fram. Det här kräver ändringar i personalens arbetsrutiner och i upplägget av projekt och kampanjer. Inledningsvis är den primära målgruppen unga vuxna i åldern 15-25 år.

Målsättning	Verksamhet
<ul style="list-style-type: none"> • Det finns färdiga meningsfulla arbetsuppgifter för personer som vill göra volontärinsatser för Natur och Miljö 	<ul style="list-style-type: none"> • Alla projektplaner utformas så, att de innehåller arbetsuppgifter som volontärer kan bidra med • Vi marknadsför aktivt möjligheten att bli volontär via webbsajten och Facebook

Ekonomi

Natur och Miljö har som målsättning att utveckla och expandera verksamheten och således förväntas ekonomin växa. Utgifterna kan dock växa bara i takt med intäkterna. En viktig målsättning för de närmaste åren är att öka det egna kapitalets storlek så att det täcker omkring ett halvs års löner för fast anställda. Förverkligande av denna strategi förutsätter understöd i form av donationer.

I flera år har förbundet haft ett strukturellt ekonomiskt underskott, vilket betyder att de fasta utgifterna är högre än de normala, allmänna intäkterna. Det här betyder i praktiken att förbundet är beroende av projektfinansiering för att täcka en del av de fasta utgifterna, vilket försvårar planeringen av och styrningen av verksamheten. En målsättning är att år 2016 minska beroendet av projektfinansiering.

Budgeten som fastställs av förbundsmötet preciseras ännu av styrelsen i form av kostnadsställevisa arbetsbudgetar, som uppdateras 1–2 gånger om året.

Medelanskaffning

Intäkterna av medlemsavgifterna som personmedlemmar och lokalföreningar betalar till förbundet förväntas stiga något till följd av att medlemsantalet ökar.

Statsbidraget av miljöministeriet förväntas bibehållas på nuvarande nivå, såtillvida det inte sker dramatiska ändringar i regeringspolitiken eller i statens ekonomi.

Bidrag av privata fonder och stiftelser är viktiga finansieringskällor för Natur och Miljö. Utsikterna att höja nivån på allmänna verksamhetsbidrag är svaga, men vi har i många år med stor framgång drivit projekt som helt eller delvis finansierats med olika slags understöd. Natur och Miljö har en kapacitet att driva större, fleråriga projekt som kan få EU-finansiering av t.ex. Landsbygdsprogrammet (Leader).

Jämfört med många andra miljöorganisationer utgör donationer av privatpersoner och företag en mycket liten andel av Natur och Miljös intäkter. Det här är ett viktigt utvecklingsområde för oss under de närmaste åren. Natur och Miljö idkar sedan hösten 2014 penninginsamling i Finland och på Åland.

Skärgårdsfonden

Skärgårdsfonden är en oregistrerad fond som Natur och Miljö handhar. Den inrättades på 1980-talet genom en donation och kapitalet har förstärkts genom bl.a. försäljning av minnesadresser. Den nuvarande adressen har formgivits av Tuulikki Pietilä. Fondens syfte är att stöda natur- och miljövård i skärgården. Natur och Miljös styrelse fungerar som förvaltningsråd för fonden. Fonden delar ut medel på basen av ansökningar.

Budget

INTÄKTER	Budgetförslag 2016		Årsmötets budget 2015		Bokslut 2014
	€	%	€	%	€
VERKSAMHETSINTÄKTER					
Deltagar- och besöksintäkter	109 400	12,1	109 350	11,5	68 028
Prenumerationsintäkter	40 000	4,4	50 924	4,2	11 068
Annonsintäkter	23 000	2,5	25 000	3,1	17 521
Övriga intäkter	7 800	0,9	9 315	1,3	30 197
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	180 200	19,9	194 589	20,0	126 814
MEDLEMSINTÄKTER	76 400	8,4	81 380	13,1	93 698
BIDRAGS OCH UNDERSTÖDSINTÄKTER					
Statsbidrag	135 000	14,9	135 000	17,7	135 000
Privata fonder och stiftelser	456 000	50,4	335 000	37,6	337 480
Kommuner och andra offentliga instanser	40 000	4,4	65 100	9,6	88 718
Övriga understöd, faddrar och donationer	17 000	1,9	21 800	1,5	3 496
BIDRAG OCH UNDERSTÖD TOTALT	648 000	71,6	556 900	66,4	564 694
ÖVRIGA INTÄKTER					
Placerings- och investeringsintäkter	1 000	0,1	3 000	0,5	2 012
ÖVRIGA INTÄKTER TOTALT	1 000	0,1	3 000	0,5	2 012
INTÄKTER TOTALT	905 600	100	835 869	100	787 218
KOSTNADER	€	%	€	%	€
PERSONALKOSTNADER					
Lönekostnader: tillsvidare anställd personal	531 100	58,8	499 437	58,7	494 483
Lönekostnader: arvoden, projektpersonal	41 600	4,6	58 585	5,4	67 001
Personalvård (utbildning, hälsovård mm.)	21 600	2,4	13 543	1,9	12 613
PERSONALKOSTNADER TOTALT	594 300	65,8	571 565	66,0	574 097
ÖVRIGA KOSTNADER					
Hyseskostnader	56 700	6,3	54 563	5,1	47 778
Publiceringskostnader	33 500	3,7	30 793	4,1	38 724
Kostnader för köpta tjänster	35 900	4,0	7 900	0,3	10 288
Marknadsföringskostnader	12 000	1,3	7 400	1,3	5 103
Rese- och transportkostnader	45 000	5,0	59 002	7,4	45 262
Postningskostnader	22 000	2,4	20 640	2,9	17 586
Bokförings- och löneräkningskostnader	14 500	1,6	15 174	1,8	12 638
Administrativa kostnader	74 000	8,2	53 067	8,8	57 938
Medlemsavgifter	6 000	0,7	6 798	1,1	5 995
Diverse kostnader	4 000	0,4	2 708	0,3	4 493
ÖVRIGA KOSTNADER TOTALT	303 600	33,6	258 045	33,0	245 806
UTBETALDA LOKALFÖRENINGSANDELAR	5 500	0,6	5 913	1,0	7 436
KOSTNADER TOTALT	903 400	100	835 523	100	827 338
RESULTAT	2 200		346		-40 120

Natur och Miljö

telefon: (09) 6122 290

e-post: kansliet@naturochmiljo.fi

www.naturochmiljo.fi